

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА

ГРАЃАНСКИ
РЕСУРСЕН
ЦЕНТАР

ОГЛЕДАЛО НА ВЛАДАТА Следење на отвореноста на процесите на подготовка на закони

Предлог-закони утврдени на седница на Владата во период од 1 до 31 јули 2019 г.

Табела. Преглед на поднесени предлог-закони по министерства и почитување на обврската за консултации со јавноста на ЕНЕП

Министерство	Бр. на предлог-закони утврдени на седница на Влада	Бр. на предлог-закони со отстапки од обврската за консултации*	% на отстапки од обврската за консултации
МП	5	0	0%
МОН	4	2	50%
МЗШВ	2	1	50%
МФ	1	0	0%
МЗ	1	0	0%
МТВ	1	1	100%
ВКУПНО	14	4	28.57%

Граѓанскиот ресурсен центар е проект финансиран од Европската Унија а спроведуван од Македонски центар за меѓународна соработка во партнерство со АДИ, Гостивар и Медиа плус, Штип. Во рамките на Граѓанскиот ресурсен центар се публикуваат месечни известувања со резултатите од следењето на Единствениот национален регистар на прописи (ЕНЕП) Целта на оваа активност е да се зголеми информираноста на граѓаните и да се поттикнат граѓанските организации и другите засегнати страни да учествуваат во раните фази на подготовката на законите. Оваа активност е предложување на Проектот Огледало на Владата www.oqledalonavladata.mk, отпочнат во 2012 г., со поддршка на ЕУ(ЕИДХР) и УСАИД.

*Предлог-законот или не е ставен на ЕНЕП за консултации или пак не е испитуван рокот за консултации од 20 дена

Месечен преглед на консултации со јавноста за објавени закони на ЕНЕП

бр. 45

кај 10 предлог-закони
е забележано
почитување на
минималниот рок за
консултации со јавноста
преку ЕНЕП

2 предлог-закони за
кои има обврска
воопшто не се
ставени на ЕНЕП за
консултации со
јавноста

Согласно Деловникот за работа на Владата министерствата мораат задолжително да ги објават на ЕНЕП (www.ener.gov.mk) предлозите за донесување закон, нацртите и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, и тие да бидат достапни за коментари од јавноста 20 дена од денот на објавувањето.

Што се следи?

Предлог-закопи отворени на ЕНЕР

Како се следи?

Редовно се бележат:

Статус во кој е поставен предлог-закон

Датум на поставување на документи

Период кој што е даден како можноста за давање коментари

Содржина на поставени документите

Како се одредува период на консултации?

Периодот според бројчаникот достапен на ЕНЕР.

Се следи кога предлог закон бил утврден на Седница на Влада и се споредува со периодот во кој што предлог закон беше отворен за коментари според бројчаник.

„Отворен“ значи дека предлог-законот е отворен за консултации од страна на јавноста.

„Затворен“ значи дека предлог-законот е утврден на седница на Влада.

ЦЕЛИ

Во овој преглед се претставени резултатите од следењето на предлог-законите поставени на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) кои во текот на јули биле утврдени на седница на Владата. Прегледот има цел да укаже на почитување односно отстапување од обврската која ја имаат органите на државната управа (пред се министерствата) предлозите за донесување закон и предлозите на закони, освен законите кои се донесуваат по итна постапка, задолжително да ги објават на ЕНЕР (www.ener.gov.mk). Истите треба да бидат достапни на увид и консултација со јавноста најмалку 20 дена од денот на објавувањето (Деловникот за работа на Владата на Република Македонија, „Службен весник на РМ“ бр. 113/2017).

МЕТОДОЛОГИЈА

Како почетен ден за консултации се смета денот кога текстот на предлог-законот е објавен на ЕНЕР. Доколку во одредена објава на ЕНЕР за отпочнување на процесот на консултации воопшто не е поставен текстот на предлог-законот бројот на денови за консултации е нула.

Како датум на утврдување на завршувањето на консултации се користи еден од двата начини:

1. Датумот на истекување на рок за консултации согласно бројчаникот за преостанато време за консултации на ЕНЕР;
2. Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада, доколку тој е пред датумот на завршување на период на консултации според бројчаникот на ЕНЕР.

Датумот на утврдување на предлог-закон на Седница на Влада се следи преку информациите достапни на веб-страницата на Собранието и од записниците достапни на веб-страницата на Владата.

РЕЗУЛТАТИ

Во периодот од 1 до 31 јули 2019 г., до Собранието беа поднесени вкупно 33 предлог-закопи од кои за 14 предлог-закопи постои обврска да бидат ставени на ЕНЕР. Дванаесет предлог-закопи беа ставени на ЕНЕР за консултации со јавноста. Рокот за консултации од 20 дена е испочитуван кај 10 предлог-закопи, но статусот на ЕНЕР не е сменет во „Затворен“ кај ниту еден предлог-закон. Останатите 19 предлог-закопи немаат обврска да бидат ставени на ЕНЕР бидејќи се предложени од групи пратеници или пак се ратификација на меѓународни спогодби или договори.

Предлог-законите за кои е испочитувана обврската за консултации се: Предлог-закон за правосуден испит; Предлог-закон за Инспекторат за употреба на јазиците; Предлог-закон за Академија за судии и јавни обвинители; Предлог-закон за јавното обвинителство; Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за Советот на јавните обвинители на Република Македонија предложени од **Министерство за правда**, Предлог-закон за основното образование; Предлог-закон за наставниците и стручните соработници во основните и средните училишта, предложени од **Министерство за образование и наука**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на правата на пациентите, предложен од **Министерство за здравство**, Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за основање на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој предложен од **Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство**, Предлог-закон за јавните набавки во областа на одбраната и безбедноста, предложен од **Министерство за финансии**. Двата предлог-законите кои што беа ставени на ЕНЕР но не е испочитуван рокот за консултации од 20 дена се: Предлог-закон за изменување на Законот за Македонската академија на науките и уметностите и Предлог-законот за изменување на Законот за високообразовните установи за образование на наставен кадар во предучилишното воспитание, основното и средното образование предложени од **Министерство за образование и наука**.

Предлог-законите за кои постоеше обврска да бидат ставени на ЕНЕР за консултации а сепак тоа не беше испочитувано се: Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за воздухопловство предложен од **Министерство за транспорт и врски** и Предлог-законот за изменување на Законот за земјоделство и рурален развој предложен од **МЗШВ** за кој што има ставено само известување на ЕНЕР.

Во месечните преглед се разгледуваат и содржински предлог закони кои се објавени на ЕНЕР и кои се од значење за работењето на граѓанските организации.

Преку овој осврт ќе се овозможи организациите на поедноставен начин да се запознаат со содржината на предложените закони и значење кои тие би го имале врз нивното работење.

Во овој број:

Предлог- закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на правата на пациентите

Предлог- Закон за изменување и дополнување на Законот за заштита на правата на пациентите

Целта на измените и дополнувањата во Законот за заштита на правата на пациентите е:

- да се обезбеди и промовира целосно остварувања на човековите права и основни слободи на сите лице без било каква дискриминација, вклучително и врз основа на попреченост и родовиот идентитет и пол
- забрана на дискриминација во обезбедувањето на правата на пациентите содржани во законот
- унапредување и заштита на правата на пациентите со нивно активно вклучување во комисиите за унапредување на правата на пациентите во општините во државата.

Следствено, предлог-законот ги содржи следните основни решенија:

- уредување на поимот "лице со попреченост", односно, лице со попреченост е лице кое има долготрајни физички, ментални, интелектуални или сетилни нарушувања, кои во интеракција со различни пречки може да ја спречат неговата целосна и ефикасна застапеност во општеството на еднаква основа како и другите.
- вклучување на сите можни облици на дискриминација со цел заштита од појава на секаков облик на дискриминација при користење на здравствени услуги
- еднаквост во остварување на правата и обврските на пациентите
- вклучување на претставници на здруженијата кои се занимаваат со правата на жените и здруженија за заштита на правата на лицата со попреченост во работата на комисиите за унапредување на правата на пациентите. Со овој предлог-закон комисиите наместо од девет члена ќе се состојат од единаесет члена кои се избираат во согласност со статутот на општините, односно градот Скопје и тоа: двајца претставници на пациентите – членови на здруженијата на пациенти, двајца претставници од здруженија што се занимаваат со човекови права и граѓанските иницијативи, еден претставник од здружение кое се занимава со правата на жените, еден претставник од здруженијата за заштита на правата на лицата со попреченост, двајца лекари од општината и тројца членови делегирани од советот на општината, односно градот Скопје. Мандатот на членовите на комисиите изнесува две години, со право на уште еден последователен избор. Општината и градот Скопје ќе ги формира комисиите за унапредување на правата на пациентите во рок од еден месец од денот на влегување во сила на овој закон.

Дополнително со овој предлог-закон се менува составот на Државната комисија за унапредување на правата на пациентите со вклучување на претставници од здруженијата за заштита на правата на лицата со попреченост, како и за заштита на жените жртви на насилство. Министерството за здравство ќе ја формира Државната комисија за унапредување на правата на пациентите во рок од еден месец од денот на влегување во сила на овој закон.

**МАКЕДОНСКИ ЦЕНТАР
ЗА МЕЃУНАРОДНА
СОРАБОТКА**

Ул. Никола Парапунов 41а,
Скопје

www.mcms.mk